

Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП
«Про застереження ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» щодо недопущення надалі порушень
Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії»

Відповідно до Плану здійснення заходів державного контролю суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2024 рік, затвердженого постановою НКРЕКП від 22 листопада 2023 року № 2202, на підставі посвідчень на проведення планової перевірки від 01 липня 2024 року № 321 та від 24 липня 2024 року № 15, НКРЕКП здійснено планову перевірку дотримання ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «УКРГІДРОЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 20588716) (далі – ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО», Товариство) вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1467 (далі – Ліцензійні умови з виробництва електричної енергії), за період діяльності з **01 січня 2023 року по 31 грудня 2023 року**, за результатами якої складено Акт планової перевірки від 29 липня 2024 року № 295 (далі – Акт перевірки № 295).

ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» листом від 05.08.2024 № 8/3273 надало до НКРЕКП письмові пояснення до Акта перевірки № 295.

Так, зазначеним Актом перевірки № 295 встановлено та зафіксовано наступне:

№ п/п	Виявлене порушення	Суть порушення
1	підпункту 16 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії	яким визначено здійснювати купівлю-продаж електричної енергії за двосторонніми договорами та на організованих сегментах ринку електричної енергії відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та нормативно-правових актів, що забезпечують функціонування ринку електричної енергії, а саме: пункту 10.9 розділу X Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307 (далі – Правила ринку) яким встановлено зокрема, що для виробників електричної енергії, крім мікро-, міні-, малих гідроелектростанцій та електричних станцій, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, та імпортерів у кожному розрахунковому періоді доби постачання гранична нижня межа обов'язкової заявки щодо продажу електричної енергії на РДН становить 10 відсотків від сумарного обсягу відпуску електричної енергії всіма одиницями відпуску такого виробника в цьому розрахунковому періоді. ОСП забезпечує щодекадну перевірку дотримання учасниками ринку вимоги цього абзацу та повідомляє Регулятору про випадки її порушення учасниками ринку. (п. 3.13 стор. 90 – 101 Акта № 295)

За результатом здійсненого НКРЕКП оперативного моніторингу дотримання, в тому числі, ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО», вимог пункту 10.9 розділу X Правил ринку щодо обов'язкового подання заявки на продаж електричної енергії на РДН не менше 10% від сумарного обсягу відпуску електричної енергії всіма одиницями відпуску електричної енергії у кожному розрахунковому періоді доби постачання, було встановлено невідповідність обсягів заявки ПрАТ

НКРЕКП
№ 1/93-14-1/24 від 21.08.2024
КЕП: Смикалов В. Р. 21.08.2024 17:10
3FAA9288358EC0030400000F32D3200CCB8B600
Сертифікат дійсний з 13.04.2023 до 13.04.2025 10:10

«УКРГІДРОЕНЕРГО» на РДН встановленим граничним обсягам обов'язкової заявки на продаж електричної енергії на РДН.

Комісією з перевірки здійснено аналіз наданої Товариством інформації, щодо поданих погодинних заявок на продаж електричної енергії на РДН за період з 01 січня – 31 грудня 2023 року (включно) та **встановлено невідповідність** обсягів поданих ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» заявок на РДН встановленим граничним обсягам обов'язкової заявки на продаж електричної енергії на РДН, а саме:

з 04 січня по 25 січня 2023 року (включно) у **287 годинах**;

з 04 та 11 лютого 2023 року у **8 годинах**;

26 березня 2023 року у **1 годині**;

з 7 та 8 квітня 2023 року у **3 годинах**;

23 травня, 24 травня та з 28 травня по 31 травня 2023 року – у **43 годинах**;

з 2 червня по 13 червня, з 15 червня по 20 червня, з 23 червня по 25 червня та 28 червня 2023 року у **245 годинах**;

з 01 липня по 11 липня, з 13 липня по 20 липня 2023 року у **136 годинах**;

з 01 серпня по 08 серпня, 12 серпня та 16 серпня 2023 року у **40 годинах**;

07 вересня та 15 вересня 2023 року у **5 годинах**;

08 жовтня, 10 жовтня 13 жовтня 16 жовтня та 20 жовтня 2023 року у **11 годинах**.

Відповідно до пояснень, наданих ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» листом від 05.08.2024 № 8/3273 (мовою документа): *«ПрАТ «Укргідроенерго» не погоджується з висновками НКРЕКП, зазначеними у Акті перевірки, щодо зазначення, якості порушення, пункту 10.9 розділу X Правил ринку (постанова НКРЕКП від 14.03.2018 № 307) з огляду на таке.*

1. Відповідно до п. 10.9. розділу X Правил ринку для виробників електричної енергії, крім мікро-, міні-, малих гідроелектростанцій та електричних станцій, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, та імпортерів у кожному розрахунковому періоді доби постачання гранична нижня межа обов'язкової заявки щодо продажу електричної енергії на РДН становить 10 відсотків від сумарного обсягу відпуску електричної енергії всіма одиницями відпуску такого виробника в цьому розрахунковому періоді. ОСП забезпечує щодакдну перевірку дотримання учасниками ринку вимоги цього абзацу та повідомляє Регулятору про випадки її порушення учасниками ринку.

Таким чином, вимоги п. 10.9. розділу X Правил ринку щодо обов'язкового подання заявок на РДН не менше 10 % від сумарного обсягу відпуску електричної енергії всіма одиницями відпуску в цьому розрахунковому періоді, не застосовується до електричних станцій, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії.

Відповідно до абз. 5 ст. 1 Закону України «Про альтернативні джерела енергії» альтернативні джерела енергії – відновлювані джерела енергії, до яких належать енергія сонячна, вітрова, геотермальна, гідротермальна, аеротермальна, енергія хвиль та припливів, гідроенергія, енергія біомаси, газу з органічних відходів, газу каналізаційно-очисних станцій, біогазів, та вторинні енергетичні ресурси, до яких належать доменний та коксівний газ, газ метан дегазації вугільних родовищ, перетворення скидного енергопотенціалу технологічних процесів.

Враховуючи те, що Товариство, для виробництва електричної енергії, використовує гідроенергію, воно є виробником електричної енергії з альтернативних джерел енергії.

При цьому варто зауважити, що в абз. 6 на стор. 201 Акту НКРЕКП зазначено:

«ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» провадить діяльність з виробництва електричної енергії із використанням альтернативних джерел енергії, а саме енергії води без використання вуглеводнів».

Тобто НКРЕКП в Акті, складеному за результатами проведеної планової перевірки дотримання Товариством вимог законодавства та ліцензійних умов з виробництва електричної енергії, дійшла висновку про те, що ПрАТ «Укргідроенерго» є суб'єктом господарювання, який провадить діяльність з виробництва електричної енергії із використанням альтернативних джерел енергії. З урахуванням цього, на Товариство не поширюються вимоги п. 10.9. розділу X Правил ринку.

Таким чином, оскільки ПрАТ «Укргідроенерго» є суб'єктом господарювання, який провадить діяльність з виробництва електричної енергії із використанням альтернативних

джерел енергії, а саме гідроенергії, Товариство не може порушувати вимоги цього пункту Правил ринку, оскільки вони на нього не поширюються.

2. Також варто в черговий раз зазначити про те, що Товариство не може виконувати вимоги п. 10.9. розділу X Правил ринку щодо обов'язкового подання заявок на РДН не менше 10 % від сумарного обсягу відпуску електричної енергії всіма одиницями відпуску в цьому розрахунковому періоді у зв'язку з таким:

➤ Гідроагрегати є високоманевреними резервами потужності, ОСП по декілька разів на годину використовує їх для покриття пікових навантажень в ОЕС України шляхом надання команд на завантаження (збільшення виробітку) та розвантаження (зменшення виробітку), чим забезпечує надійну роботу ОЕС України.

Завдяки гнучкості та швидкості набору потужності гідроагрегатів ПрАТ «Укргідроенерго» займає найбільшу частку на балансуєчому ринку, у зв'язку з цим фактичний обсяг відпуску електричної енергії може значно відрізнятися від планового, іноді суттєво, в 50 разів.

При цьому, обсяг відпуску електричної енергії на БР (здійснюється в реальному часі в розрахунковій годині) враховується при розрахунку сумарного обсягу відпуску електричної енергії всіма одиницями відпуску в розрахунковому періоді, не менше 10 % якого Товариство має зазначити у своїх заявках на продаж на РДН (повинні бути подані за добу до розрахункової години, коли обсяг відпуску ще невідомий) на виконання вимог п. 10.9. розділу X Правил ринку.

➤ Продаж електричної енергії на всіх сегментах ринку електричної енергії здійснюється у чітко визначеній чинним законодавством послідовності, що безпосередньо впливає на можливість Товариства здійснювати прогнозування обсягу фактичного відпуску електричної енергії (визначається як обсяг електричної енергії, фактично відпущений в мережу) у конкретному розрахунковому періоді (в годині) в момент прийняття рішення щодо подання заявок на РДН, а саме унеможливорює здійснення такого прогнозування та, відповідно, дотримання вимог п. 10.9. розділу X Правил ринку.

Згідно з п. 2.2.8. Правил ринку о 10:00 за d-1 учасники ринку отримують від системи управління ринком інформацію про прийняття та/або відхилення всіх поданих учасником ринку повідомлень про реєстрацію ДД.

З моменту отримання Товариством інформації щодо прийняття та/або відхилення всіх повідомлень про реєстрацію ДД від системи управління ринком (від ОСП), змінити обсяги відпуску електричної енергії за укладеними ДД – неможливо.

Відповідно до п. 3.2.1. Правил РДН/ВДР учасники РДН можуть подавати заявки на торги на РДН за 7 календарних днів до доби постачання і до 12:00 години доби, що передує добі постачання («закриття воріт РДН»).

Тобто, на момент подання заявок на продаж на РДН Товариству не відома інформація щодо сумарного обсягу відпуску електричної енергії всіма його одиницями відпуску в розрахунковому періоді (за укладеними договорами на всіх сегментах ринку), а відома лише інформація щодо обсягів відпуску електричної енергії за укладеними ДД.

Інформація щодо фактичних обсягів продажу електричної енергії на РДН, згідно Правил РДН/ВДР, стає відома до 14:00 за d-1.

Отже Товариство, маючи лише інформацію щодо зареєстрованих обсягів за ДД, з урахуванням непрогнозованості отримання команд від ОСП та, відповідно, обсягів відпуску на БР, має якимось чином спрогнозувати та до 12:00 за d-1 подати заявки на продаж на РДН так, щоб виконати вимоги п. 10.9. розділу X Правил ринку.

При цьому фактичні дані щодо сумарного обсягу відпуску електричної енергії в розрахунковому періоді (година) Товариство отримає лише на наступний день (!!!).

Також варто зазначити, що не прогнозованість обсягів фактичного відпуску в конкретному розрахунковому періоді (в годині) також пов'язана з тим, що обсяг відпуску Товариством е/е в одну і ту ж саму розрахункову годину в різні дні може суттєво відрізнятися залежно від рівня споживання електричної енергії в ОЕС України, наявності дефіциту/профіциту електричної енергії в ОЕС України, стану обладнання та його готовності у інших виробників. Більшість цих факторів завчасно не може бути передбачена Товариством.

З викладеного вище вбачається, що майже неможливо при подачі заявок на торги на РДН за d-1 спрогнозувати обсяг фактичного відпуску електричної енергії в конкретній розрахунковій годині та дотримуватися вимог п. 10.9. розділу X Правил ринку.

➤ Окрім участі на ринку електроенергії та забезпечення надійної роботи ОЕС України шляхом надання високотемпературних резервів потужності, в роботі ГЕС і ГАЕС Товариство зобов'язане дотримуватись гідрорежимів водосховищ дніпровського каскаду та дністровського гідровузла для забезпечення усіх водокористувачів водою, дотримання водогосподарських обмежень, встановлених Міжвідомчою комісією по узгодженню режимів роботи дніпровських водосховищ та дністровського гідровузла, забезпечення екологічних та санітарних пропусків, пропусків паводків тощо.

Все зазначене вище свідчить про те, що Товариство не може (у зв'язку з технологічними особливостями роботи ГЕС і ГАЕС ПрАТ «Укргідроенерго» та особливостями роботи на ринку електричної енергії) та не повинно виконувати вимоги п. 10.9. розділу X Правил ринку.».

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що відповідно до п. 10.9. розділу X Правил ринку для виробників електричної енергії, крім мікро-, міні-, малих гідроелектростанцій та електричних станцій, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, та імпортерів у кожному розрахунковому періоді доби постачання гранична нижня межа обов'язкової заявки щодо продажу електричної енергії на РДН становить 10 відсотків від сумарного обсягу відпуску електричної енергії всіма одиницями відпуску такого виробника в цьому розрахунковому періоді. ОСП забезпечує щоденну перевірку дотримання учасниками ринку вимоги цього абзацу та повідомляє Регулятору про випадки її порушення учасниками ринку. При цьому, дія даного пункту не розповсюджується на мікро-, міні-, малих гідроелектростанції.

Відповідно до Закону України «Про альтернативні джерела енергії»:

мала гідроелектростанція - електрична станція, що виробляє електричну енергію за рахунок використання гідроенергії, встановлена потужність якої становить більше 1 МВт, але не перевищує 10 МВт;

мікрогідроелектростанція - електрична станція, що виробляє електричну енергію за рахунок використання гідроенергії, встановлена потужність якої не перевищує 200 кВт;

мінігідроелектростанція - електрична станція, що виробляє електричну енергію за рахунок використання гідроенергії, встановлена потужність якої становить більше 200 кВт, але не перевищує 1 МВт;

У той же час Актом № 295 зафіксовано, що потужність енергогенеруючого обладнання Товариства станом на кінець періоду, що перевіряється, становить 5 814,10 МВт.

Таким чином, ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» не підпадає під визначення мікро-, міні-, малої гідроелектростанції, та відповідно має дотримуватись вимог п. 10.9. розділу X Правил ринку.

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що згідно підпункту 1 пункту 2.4.6 глави 2.2 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 29.09.2023 № 1800 (далі – Порядок (методики) визначення розміру штрафів), пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є поведінка порушника, спрямована на зменшення негативних наслідків порушення (зменшення **на 30%**) та сприяння виявленню порушення НКРЕКП (зменшення **на 10%**).

Отже, згідно з підпунктом 2.6.4 пункту 2 глави 2.2 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів за порушення підпункту 16 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії, **Департамент ліцензійного контролю пропонує застосувати санкцію у вигляді застереження**, оскільки у випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований та скоригований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цього розділу, є нижчим за мінімальний розмір штрафу, передбачений законодавством, НКРЕКП не накладає штраф, а застосовує інші санкції.

2	підпункту 22 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії	яким встановлено обов'язок ліцензіата бути постачальником послуг з балансування у випадках і відповідно до порядку та умов, визначених правилами ринку, а саме:
---	--	---

		<p>пункту 4.10.3 глави 4.10 розділу IV Правил ринку, яким встановлено, що усі ППБ, крім ППБ та одиниць надання послуг балансування, зазначених у пункті 4.10.4 цієї глави, зобов'язані подавати пропозиції на балансуєчу електричну енергію на розвантаження по кожній одиниці надання послуг балансування (крім одиниць відпуску ВДЕ) для кожного розрахункового періоду торгового дня на весь обсяг балансуєчої електричної енергії на розвантаження, що дорівнює різниці між його графіком відпуску/відбору та технічним мінімумом виробництва з урахуванням зобов'язань з надання РПЧ і аРВЧ, незалежно від того, чи має ППБ зобов'язання щодо забезпечення резерву рРВЧ та РЗ як ПДП.</p> <p><i>(п. 3.17 стор. 119 – 176 Акта № 295)</i></p>
<p>Пунктом 4.10.3 глави 4.10 розділу IV Правил ринку встановлено, що усі ППБ, крім ППБ та одиниць надання послуг балансування, зазначених у пункті 4.10.4 цієї глави, зобов'язані подавати пропозиції на балансуєчу електричну енергію на розвантаження по кожній одиниці надання послуг балансування (крім одиниць відпуску ВДЕ) для кожного розрахункового періоду торгового дня на весь обсяг балансуєчої електричної енергії на розвантаження, що дорівнює різниці між його графіком відпуску/відбору та технічним мінімумом виробництва з урахуванням зобов'язань з надання РПЧ і аРВЧ, незалежно від того, чи має ППБ зобов'язання щодо забезпечення резерву рРВЧ та РЗ як ПДП.</p> <p>Комісія з перевірки зазначає, що ПрАТ «НЕК «УКРЕНЕРГО» відповідно до вимог Закону України «Про ринок електричної енергії» виконує функції адміністратора комерційного обліку (АКО) та адміністратора розрахунків (АР) на ринку електричної енергії України і згідно з пунктом 1.8.4 Правил ринку здійснює спостереження за ринком електричної енергії.</p> <p>Відповідно до вимог пункту 4.3.1 глави 4.3 розділу IV Правил ринку, у частині балансуєчого ринку ОСП (ПрАТ «НЕК «УКРЕНЕРГО») зобов'язаний:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) збирати телевимірювання в реальному часі відпуску/відбору потужності ППБ; 2) здійснювати короткостроковий прогноз загального навантаження (для кожної ОРЧ); 3) здійснювати короткостроковий прогноз відпуску (для кожної ОРЧ) для всіх генеруючих одиниць ВДЕ, що не є ППБ; 4) здійснювати управління внутрішніми обмеженнями системи шляхом видачі диспетчерських команд ППБ; 5) керувати балансуєчим ринком та досягати результатів диспетчеризації в реальному часі через ППБ; 6) формувати та видавати ППБ відповідні диспетчерські команди; 7) відслідковувати виконання ППБ диспетчерських команд; 8) управляти та використовувати диспетчерську інформаційно-адміністративну систему; 9) публікувати статистику та інформацію щодо результатів балансуєчого ринку та відповідних диспетчерських команд; 10) пропонувати необхідні заходи для підвищення ефективності диспетчерських процедур; 11) здійснювати всі інші дії, що вимагаються цими Правилами. <p>Перевіркою встановлено, що ПрАТ «НЕК «УКРЕНЕРГО» листами від 16.01.2023 № 01/2964, від 27.01.2023 № 01/5154, від 07.02.2023 № 01/6758, від 15.02.2023 № 01/8340, від 24.02.2023 № 01/9963, від 09.03.2023 № 01/12047, від 16.03.2023 № 01/13380, від 28.03.2023 № 01/15638, від 07.04.2023 № 01/17377, від 13.04.2023 № 01/18269, від 26.04.2023 № 01/20614, від 09.05.2023 № 01/22447, від 18.05.2023 № 01/24309, від 01.06.2023 № 01/26758, від 13.06.2023 № 01/28657, від 20.06.2023 № 01/29906, від 03.07.2023 № 01/32110, від 06.07.2023 № 01/32912, від 17.07.2023 № 01/34476, від 03.08.2023 № 01/37741, від 11.08.2023 № 01/39312, від 21.08.2023 № 01/40819, від 29.08.2023 № 01/42300, від 15.09.2023 № 01/45885, від 21.09.2023 № 01/47267, від 04.10.2023 № 01/50110, від 17.10.2023 № 01/52930, від 23.10.2023 № 01/54788, від 31.10.2023 № 01/57366, від 14.11.2023 № 01/61162, від 23.11.2023 № 01/63694, від 01.12.2023 № 01/65880, від 11.12.2023 № 01/67870, від 21.12.2023 № 01/70594, від 29.12.2023 № 01/72742, від 10.01.2024</p>		

№ 01/1875, надало до НКРЕКП інформацію щодо дотримання у 2023 році ППБ, зокрема, ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО», вимог пункту 4.10.3 глави 4.10 розділу IV Правил ринку.

Комісія з проведення перевірки проаналізувавши надану на запит комісії з перевірки надало інформацію, листом Товариства від 25.07.2024 № 8/3167, щодо графіку відпуску, поданих пропозицій на балансуєчу електричну енергію на розвантаження в погодинній деталізації в окремі години 2023 року, з урахуванням зобов'язання щодо забезпечення резерву рРВЧ та РЗ як ПДП встановила, що ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» у 4 174 годинах 2023 року подавало пропозиції на балансуєчу електричну енергію на розвантаження **не на весь обсяг балансуєчої електричної енергії на розвантаження**, що дорівнює різниці між його графіком відпуску/відбору та технічним мінімумом виробництва з урахуванням зобов'язань з надання аРВЧс та аРВЧр.

Відповідно до пояснень, наданих ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» листом від 05.08.2024 № 8/3273 (мовою документа): «На запит комісії з перевірки ПрАТ «Укргідроенерго» листом Товариства від 25.07.2024 № 8/3167 було надано всю інформацію щодо графіку відпуску, поданих пропозицій на балансуєчу електричну енергію на розвантаження в погодинній деталізації в окремі години 2023 року, з урахуванням зобов'язання щодо забезпечення резерву рРВЧ та РЗ як ПДП, про що також засвідчено у Акті перевірки НКРЕКП (на стор. 119).

Товариством було проаналізовано подання пропозицій на БР енергію на розвантаження у деякі години певних днів місяця протягом 2023 року ...

Так, при оцінці розрахунку незаявленого обсягу на балансуєчому ринку на розвантаження НКРЕКП не врахувало, наприклад, неможливість завантаження величезну платформу ОСП (MMS) заявок на БР на розвантаження від бази САРЧП до нуля (11.01.2023 09:00-10:00, 13.02.2023 08:00-09:00). При цьому зауважуємо, що різниця між наданими ОСП та ПрАТ «Укргідроенерго» обсягами ДП на розвантаження зумовлена тим, що відповідно до запиту №6 до перевірки НКРЕКП (лист НКРЕКП від 23.07.2024 №222-38/24) Товариство надало (колонка «За даними ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО») сумарний обсяг аРВЧр та аРВЧс (РПЧ Товариство не надає). У даних, наданих ПрАТ НЕК «Укренерго» (колонка «За даними ПрАТ «НЕК «УКРЕНЕРГО»), враховані сумарні обсяги аРВЧр, аРВЧс а також рРВЧр, тому і виникає невідповідність між обсягами.

Також, відповідно до розділу 4 пункту 4.10.3 Правил ринку, затвердженою постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307, усі ППБ, крім ППБ та одиниць надання послуг балансування, зазначених у пункті 4.10.4 цієї глави, зобов'язані подавати пропозиції на балансуєчу електричну енергію на розвантаження по кожній одиниці надання послуг балансування (крім одиниць відпуску ВДЕ) для кожного розрахункового періоду торгового дня на весь обсяг балансуєчої електричної енергії на розвантаження, що дорівнює різниці між його графіком відпуску/відбору та технічним мінімумом виробництва з урахуванням зобов'язань з надання РПЧ і аРВЧ (аРВЧ_3, аРВЧ_С, аРВЧ_Р), незалежно від того, чи має ППБ зобов'язання щодо забезпечення резерву рРВЧ та РЗ як ПДП.

За погодженням з ПрАТ НЕК «Укренерго» по кожному ГА ГЕС Товариства визначений технічний мінімум виробництва, нижче якого ГА заборонено працювати (заборонена зона).

Згідно із технологічним процесом, для роботи ГА ГЕС під управлінням центрального регулятора системи автоматичного регулювання частоти та активної потужності (далі – ЦР САРЧП) ГА ГЕС мають знаходитись не нижче технічного мінімуму виробництва.

Перед підключенням одиниці надання ДП Товариства (ГА ГЕС) під управління ЦР САРЧП, ГА цієї станції спочатку повинні вийти на базову потужність САРЧП, яка забезпечується за допомогою комерційного графіку та графіку відпуску, після чого вони можуть відпрацьовувати уставку від ЦР САРЧП, в діапазоні від технічного мінімуму до технічного максимуму.

Ураховуючи зазначене, та виконання вимог Правил ринку Товариство не може подавати пропозиції на БР на розвантаження від базової потужності САРЧП до нуля, яка забезпечує роботу ГА під управлінням ЦР САРЧП (ДП аРВЧ), оскільки це призведе до припинення надання ДП із аРВЧ.

НКРЕКП при оцінці дії Товариства також не врахувало, насамперед, технічний мінімум виробництва у зв'язку з поданням аварійних заявок на роботу всіх станцій Товариства не нижче фізичного графіка відпуску електричної енергії, а також інші технічні обмеження. Збільшення

кількості таких заявок Товариства є характерним для періодів наводків та сезонного водопілля, у періоди нересту, масового природного відтворення водних біоресурсів.

Крім того, Регулятором не були взяті до уваги мережеві обмеження НЕК «Укренерго» та наявні аварійні пошкодження обладнання станцій Товариства внаслідок ракетних обстрілів, а також необхідність дотримання Товариством гідрорежимів водосховищ дніпровського каскаду та дністровського гідровузла для забезпечення усіх водокористувачів водою, дотримання водогосподарських обмежень, встановлених Міжвідомчою комісією по узгодженню режимів роботи дніпровських водосховищ та дністровського гідровузла, забезпечення екологічних та санітарних пропусків, пропусків наводків тощо.

До того ж, непоодинокими є випадки некоректної роботи електронної платформи ОСП (MMS) під час роботи на БР (таблиця «Інформація щодо виявлених Товариством випадків збоїв у електронній платформі ОСП - MMS у 2023 році» та скріншоти екрану у додатку 2).

Враховуючи викладене, вважаємо що у діях Товариства відсутні порушення пп.22 п.2.2. Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії (постанова НКРЕКП від 27.12.2017 № 1467) та п. 4.10.3 гл. 4.10 розділу IV Правил ринку (постанова НКРЕКП від 14.03.2018 № 307).».

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що відповідно до інформації ПрАТ «НЕК «УКРЕНЕРГО», наданої до НКРЕКП листами від 16.01.2023 № 01/2964, від 27.01.2023 № 01/5154, від 07.02.2023 № 01/6758, від 15.02.2023 № 01/8340, від 24.02.2023 № 01/9963, від 09.03.2023 № 01/12047, від 16.03.2023 № 01/13380, від 28.03.2023 № 01/15638, від 07.04.2023 № 01/17377, від 13.04.2023 № 01/18269, від 26.04.2023 № 01/20614, від 09.05.2023 № 01/22447, від 18.05.2023 № 01/24309, від 01.06.2023 № 01/26758, від 13.06.2023 № 01/28657, від 20.06.2023 № 01/29906, від 03.07.2023 № 01/32110, від 06.07.2023 № 01/32912, від 17.07.2023 № 01/34476, від 03.08.2023 № 01/37741, від 11.08.2023 № 01/39312, від 21.08.2023 № 01/40819, від 29.08.2023 № 01/42300, від 15.09.2023 № 01/45885, від 21.09.2023 № 01/47267, від 04.10.2023 № 01/50110, від 17.10.2023 № 01/52930, від 23.10.2023 № 01/54788, від 31.10.2023 № 01/57366, від 14.11.2023 № 01/61162, від 23.11.2023 № 01/63694, від 01.12.2023 № 01/65880, від 11.12.2023 № 01/67870, від 21.12.2023 № 01/70594, від 29.12.2023 № 01/72742, від 10.01.2024 № 01/1875, ПрАТ «УКРГІДРОЕНЕРГО» у 2023 році як ППБ не забезпечило дотримання вимог пункту 4.10.3 глави 4.10 розділу IV Правил ринку в частині подання пропозиції на балансуєчу електричну енергію на розвантаження по кожній одиниці надання послуг балансування (крім одиниць відпуску ВДЕ) для кожного розрахункового періоду торгового дня на весь обсяг балансуєчої електричної енергії на розвантаження, що дорівнює різниці між його графіком відпуску/відбору та технічним мінімумом виробництва з урахуванням зобов'язань з надання РПЧ і аРВЧ, незалежно від того, чи має ППБ зобов'язання щодо забезпечення резерву рРВЧ та РЗ як ПДП.

Перевіркою встановлено, що Товариство у 4 174 годинах 2023 року подавало пропозиції на балансуєчу електричну енергію на розвантаження не на весь обсяг балансуєчої електричної енергії на розвантаження.

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що згідно підпункту 1 пункту 2.4.6 глави 2.2 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів, пом'якшуючими обставинами вчиненого порушення є поведінка порушника, спрямована на зменшення негативних наслідків порушення (зменшення на 30%) та сприяння виявленню порушення НКРЕКП (зменшення на 10%).

Отже, згідно з підпунктом 2.6.4 пункту 2 глави 2.2 розділу II Порядку (методики) визначення розміру штрафів за порушення підпункту 16 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії, Департамент ліцензійного контролю **пропонує застосувати санкцію у вигляді застереження**, оскільки у випадку, якщо підсумковий розмір штрафу, розрахований та скоригований відповідно до глав 2.2 – 2.5 цього розділу, є нижчим за мінімальний розмір штрафу, передбачений законодавством, НКРЕКП не накладає штраф, а застосовує інші санкції.

З огляду на зазначене, пропонуємо прийняти постанову, якою:

Застерегти ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРГІДРОЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 20588716) щодо недопущення надалі порушення Ліцензійних умов з виробництва

електричної енергії та недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.

**Заступник директора Департаменту
ліцензійного контролю**

Володимир СМІКАЛОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про застереження ПрАТ
«УКРГІДРОЕНЕРГО» щодо
недопущення надалі порушень
Ліцензійних умов з виробництва
електричної енергії

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у результаті розгляду серпня 2024 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Акта планової перевірки від 29 липня 2024 року № 295, проведеної на підставі Плану здійснення заходів державного контролю суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2024 рік, затвердженого постановою НКРЕКП від 22 листопада 2023 року № 2202 та відповідно до посвідчень на проведення планової перевірки від 01 липня 2024 року № 321 та від 24 липня 2024 року № 15, встановлено, що ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «УКРГІДРОЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 20588716) порушено пункт 2.2 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1467 (далі – Ліцензійні умови з виробництва електричної енергії), а саме:

підпункт 16 у частині здійснення купівлі-продажу електричної енергії за двосторонніми договорами та на організованих сегментах ринку електричної енергії відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та нормативно-правових актів, що забезпечують функціонування ринку електричної енергії,

підпункт 22, згідно з яким ліцензіат повинен бути постачальником послуг з балансування у випадках і відповідно до порядку та умов, визначених правилами ринку.

Відповідно до статей 17, 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Застерегти ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРГІДРОЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 20588716) щодо недопущення надалі порушення Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО